

DESATERO

PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne se i obuje
- je samostatné při jídle
- zvládá samostatně osobní hygienu
- zvládá drobné úklidové práce
- postará se o své věci

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

- vyslovuje správně všechny hlásky, mluví ve větách, dovede vyprávět příběh
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé (obkresluje, vybarvuje)
- umí napodobit základní geometrické obrazce
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku
- řadí prvky zleva doprava

5. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

- má představu o čísle (ukazuje si na prstech počet, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně do deseti
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a řekne o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř, dříve, včera, dnes apod.)

6. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál)
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázků z několika tvarů
- rozlišuje zvuky
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrázcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (10 – 15 min.)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným
- postupuje podle pokynů, pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

- uplatňuje základní společenská pravidla (pozdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- nebojí se na určitou dobu odloučit se od rodičů
- zapojí se do práce ve skupině
- ve skupině dodržuje daná a pochopená pravidla
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně se dělí se o hračky, pomůcky)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevat tvořivost

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů
- zajímá se o knihy, zná pohádky a příběhy, má své oblíbené hrdiny
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

- vyzná se ve své prostředí
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává
- ví, jak se má chovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností
- chová se bezpečně a přiměřeně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti, uvědomuje si možná nebezpečí
- zná faktory poškozující zdraví (kouření), uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí